

Стельникович К. А.
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 Облік і оподаткування
Науковий керівник: Попівняк Юлія, доц.,
доцент кафедри обліку і аудиту
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасний етап економічного розвитку відзначається інтенсивним темпом оцифрування ділових операцій та активним залученням передових технологій у будь-які аспекти роботи підприємств. У цьому контексті надзвичайно актуальною стає перебудова підходів до ведення бухгалтерського обліку та консультування, що поступово відмовляються від застарілих способів роботи з первинною документацією на користь застосування розумних інформаційних платформ. Причинами цього є потреба у збільшенні результативності менеджменту, в швидкій обробці інформації та створенні ґрунтовних аналітичних даних для прийняття обґрунтованих рішень.

Сформоване в умовах цифровізованої економіки становлення інтелектуальних інфосистем у царині бухобліку та консалтингу є логічним етапом розвитку інформаційних технологій. Традиційні облікові системи, функціональність яких раніше здебільшого зводилася до реєстрації та накопичення інформації, у сучасних умовах еволюціонують у багатофункціональні аналітичні платформи. Вони здатні не лише опрацьовувати інформацію, а й генерувати пропозиції для ухвалення рішень керівництвом. Рушійною силою цих трансформацій слугує впровадження технологій штучного інтелекту, машинного навчання та аналізу великих обсягів даних, що забезпечує значне зростання продуктивності виконання обліково-аналітичних завдань [1].

Застосування «розумних» інфосистем у бухгалтерії дає змогу автоматизувати чималу частку монотонних операцій, зокрема, опрацювання вихідних документів, підготовку фінансової звітності. Це, у свою чергу, мінімізує виникнення людських помилок, підвищує достовірність облікових показників та знижує часові затрати на виконання рутинних операцій. Паралельно, подібні системи здатні проводити глибоке дослідження фінансових даних, ідентифікуючи тенденції та аномалії, що сприяє ухваленню більш виважених управлінських рішень щодо функціонування підприємства.

Щодо консалтингового сектору, то тут інтелектуальні інфосистеми відкривають нові горизонти для надання експертних аналітичних сервісів. Вони уможливають проведення комплексного вивчення фінансового стану підприємства, прогнозування його траєкторії зростання, а також розробку порад щодо оптимізації витрат та збільшення рентабельності. Завдяки імплементації таких систем, консалтингові послуги набувають більшої точності, індивідуалізації та сфокусованості на специфічних запитах клієнтів [2].

Упровадження розумних інформаційних систем, попри усі їхні переваги, несе із собою низку серйозних труднощів. Однією з найбільш вагомих перепон виступає потреба у виділенні суттєвих грошових коштів на створення, запуск та подальше обслуговування подібних систем, що може стати серйозною перешкодою для невеликих та середніх підприємців. До того ж, гостро стоїть питання дефіциту кадрів, які мусять мати не лише глибокі знання у сфері фінансового обліку, а й бути обізнаними у сфері сучасних технологій та аналізу даних. Не менш значущим є аспект гарантування кіберзахисту, адже зростання кількості цифрових даних автоматично підвищує загрозу несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації.

Окремої уваги заслуговує питання сумісності інтелектуальних рішень із вже наявним ІТ-фундаментом компаній, що нерідко спричиняє технічні проблеми та вимагає додаткових витрат. Водночас, критично важливим є аспект відповідності цих систем чинному законодавству у частині ведення бухгалтерського обліку, аудиту та захисту даних, що зумовлено змінами правових норм.

У майбутньому еволюція інтелектуальних систем у сфері обліку та консалтингу буде нерозривно пов'язана з подальшим вдосконаленням ІІТ-технологій, розширенням застосування хмарних сервісів та інтеграцією різних інформаційних середовищ. Передбачається, що ці системи перетворяться на незамінний елемент господарської діяльності підприємств, забезпечуючи високий рівень автоматизації, глибинної аналітики та підтримки прийняття стратегічних рішень [3].

Інтелектуальні інформаційні системи є центральними у процесі підвищення ефективності обліку та консалтингових послуг, сприяючи покращенню результативності роботи підприємств та формуванню новітніх підходів до управління в умовах тотальної цифровізації економіки.

Розумні інформаційні системи є ключовим елементом у процесі перетворення бухгалтерського обліку та консалтингу, що відбувається слідом за цифровізацією економіки. Застосування цих систем зумовлює зростання результативності облікових процедур, гарантує достовірність фінансових даних та розширює горизонти аналітичної підтримки для ухвалення управлінських рішень. Проте, інтеграція подібних рішень пов'язана з низкою труднощів, зокрема значними грошовими вливаннями, необхідністю залучення висококваліфікованих фахівців, а також загрозами у сфері кіберзахисту та різних інформаційних платформ.

З огляду на майбутнє, прогрес інтелектуальних інформаційних систем залежатиме від вдосконалення технологій штучного інтелекту, посилення значення хмарних платформ та поглиблення здатності до аналітичної обробки даних. Це, у свою чергу, підштовхне до створення оновленої парадигми обліку та консалтингу, сфокусованої на автоматизації, передбаченні подій та стратегічному управлінні. Отже, вміле оперування інтелектуальними інформаційними системами стає критично важливим чинником для зміцнення конкурентних позицій підприємств та їхньої здатності адаптуватися до нинішнього господарського середовища.

Список використаних джерел

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Облік і звітність в оподаткуванні: навч. посіб. / М.Т. Теловата, В.П. Пантелеєв та ін. К.: НАСОА, 2019. 506 с.
3. Калюга Є.В., Коцупатрий М.М., Гуренко Т.О. Бухгалтерський облік (загальна теорія). Київ: КНЕУ, 2015. 418 с.

Сук П. Л.,

док. екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і
природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

РОЗПОДІЛ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ ЗА МЕТОДОМ НА ОСНОВІ ПРИБУТКУ ВІД КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ

Щоб здійснювати діяльність в сучасних економічних умовах підприємства повинні використовувати витрати.

Існує особливий вид витрат, що враховується у фінансових результатах не у періоді виникнення, а у наступних періодах. Такі витрати називають витратами майбутніх періодів (далі – ВМП).

У Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності зазначено, що ВМП – це витрати, що мали місце протягом поточного або попередніх звітних періодів, але належать до наступних звітних періодів [1].

Відповідно Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій до ВМП відносяться витрати, пов'язані з підготовчими до виробництва роботами в сезонних галузях промисловості; з освоєнням нових виробництв та агрегатів; сплачені авансом орендні платежі; оплата страхового поліса; оплата торгового патенту; передплата на газети, журнали, періодичні та довідкові видання тощо.

Облік ВМП ведуть на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів», за дебетом якого ВМП накопичуються, а за кредитом – вони списуються (розподіляються) та включаються до складу витрат звітного періоду [2; 3].

ВМП відображаються у статті «Витрати майбутніх періодів» (код рядка 1170), розділі II «Оборотні активи», в активі Балансу (Звіту про фінансовий стан) (форма № 1) [1; 4].

Щоб розділити ВМП між послідовними періодами приміняють спеціальні методи. Розподіляти ВМП по періодах можна, наприклад, за методом на основі прибутку від купівлі-продажу іноземної валюти.

Правилами бухгалтерського обліку не встановлені методи розподілу ВМП. Їх підприємство може обирати на свій розсуд.